

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

LXII. ÉVFOLYAM, 2022. 5. SZÁM

MAGYAR VÉTŐ A GLOBÁLIS MINIMUM- ADÓRA

7. oldal

Kormánystruktúra:
motivál vagy zavart okoz?

3. oldal

Európai minimálbérek:
ideiglenes megállapodás

13. oldal

Szuperszámítógép
európai uniós forrásból

14. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Szokatlan kormányzati felállás, erős gazdasági fókusszal: motivál vagy zavart okoz e struktúra? 3

AKTUÁLIS

Elutasította Magyarország a globális minimumadó bevezetését 7

A távmunkával kapcsolatos munkavédelmi szabályok egyszerűsödtek 9

NAGYÍTÁS

Egyensúly Intézet: közös gondolkodással, párbeszéddel jobb megoldások születnek 10

Minden második céget érint a gazdasági bűnözés 13

EURÓPAI UNIÓ

Megállapodás született a minimálbérek új uniós szabályairól 14

Új korszak kezdődik az európai szuperszámitástechnikában: Levente Magyarországra kerül 15

Német statisztikai hivatal: az EU keleti tagállamait sújtja leginkább az élelmiszerek drágulása 16

Megállapodás az egységes töltők alkalmazásáról 17

KÖNYVJELZŐ

A számok nem hazudnak 18

A MAGYAR GYÁRIPAR az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

1054 Budapest, Széchenyi rakpart 3.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout és képszerkesztés: Csávás Viktória

Címlapkép: depositphotos.com

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

„Ha az új kormányzati struktúra a versenyképes tudás kialakulását szolgálja működésével, akkor bizonyosan eredményesnek minősíthető majd”

Nem a struktúrán múlik a siker

Meglepetés volt az új kormányzati struktúra. Hiányoznak a máshol megszokott, bevált minisztériumok – az oktatási, az egészségügyi, a munkaügyi –, igaz, az eddigi kormányban sem voltak ilyen tárcák. Az előzetes ötletelések azonban azt sugallták, hogy mivel az „emberügyi” minisztérium – tisztességes nevén az Emberi Erőforrások Minisztériuma – nem vált be, célszerű visszatérni a hagyományos felálláshoz. Nem így történt.

Körkérdésünkben arról kérdeztük az MGYOSZ néhány vezetőjét, miként értékeli az új kormányzati felállást. Röviden összefoglalva: nem a forma határozza meg egy szervezet hatékonyságát. „Általánosságban igaz, hogy jót tesz egy szervezetnek a felrázás, a struktúraváltozás, friss erőket, motivációkat hozhat felszínre. Ilyenkor jobban az aktuális stratégiához lehet igazítani a szervezetet, és már ezzel, a feladatokhoz rendelt szereplők korábbi súlyával és a megnevezésekkel is üzenni a külvilágnak” – mondja Lakatos Péter társelnök (3. oldal). „A működés dönti el, hogy sikeres lesz, vagy sem. De ez sokszor nem is a struktúrán múlik, hanem a szándékon: ha a feladatok felelősei fontosnak tartják, hogy eredményesen működjenek, akkor van esély a változásra” – fogalmaz Gablini Gábor (5. oldal). „Külön az oktatásnak dedikált minisztériumban is lehet rossz oktatáspolitikát csinálni, és államtitkársági szintről kiindulva is lehet jót” – ezt már Boros Tamás mondja, az Egyensúly Intézet ügyvezető alapítója (10. oldal).

A magát független, jövőorientált agytrösztként meghatározó Egyensúly Intézet még a választások előtt ötpontos javaslatot fogalmazott meg az új kormányban, melyből négy pont az emberrel foglalkozik, oktatásával, egészségével, jólétével. „Ha nem akarunk az idők végezetéig az európai uniós forrásokból élni, és ha elfogadjuk, hogy sosem lesz annyi természeti kincsünk, olajunk-gázunk, amely eltartja ezt az országot, akkor egyetlen dologban bizhatunk: saját magunkban. A magyar vállalkozók és munkavállalók képzettségében, tehetségében, innovációjában, munkabírásában, teljesítményében. Ezért szerintünk az új kormány arra érdemes választ adnia, hogyan fogja a magyarokat tudásukban, egészségükben, életkörülményeikben is felkészíteni, hogy ők tegyék gazdaggá Magyarországot.”

A versenyképes gazdaság erősítését szolgálja a versenyképes emberi tudáson kívül a versenyképes infrastruktúra is. Az Európai Unió e folyamathoz szuperszámitógépek támogatásával járul hozzá. Így a közeljövőben öt új helyszínen – köztük Magyarországon – kezd meg működését az európai

szuperszámitógépek következő generációja. A Levente névre hallgató petaszintű gép felépítését 6 milliárd forinttal támogatja az európai közösség. (14. oldal).

Vagyis a jövő a versenyképességhez nélkülözhetetlen versenyképes tudásról szól. Ha az új kormányzati struktúra ezt szolgálja működésével, akkor bizonyosan eredményesnek minősíthető majd. Ha nem... Akkor majd arról vitatkozunk, hogy egy más szerkezetben sikeres lett volna a működés vagy sem. Pedig tényleg nem a struktúrán múlik...

Szokatlan kormányzati felállás, erős gazdasági fókusszal: motivál vagy zavart okoz e struktúra?

Erősen gazdasági fókuszú lett az új kormány. A 11 minisztériumból legalább hét valamilyen módon kötődik a gazdasághoz: van kulturális és innovációs, építési és beruházási minisztérium, gazdaságfejlesztésért felelős tárca, technológiai és ipari minisztérium, pénzügyminisztérium, területfejlesztési-uniós forrásokért felelős tárca, valamint külgazdasági és külügyminisztérium is. Körkérdésünk arra vonatkozott, miként értékeli e szokatlan kormányzati struktúrát az MGYOSZ néhány vezetője?

Lakatos Péter: „Az új struktúra inkább központilag kiadott feladatokat végrehajtó, kevésbé stratégia-alkotó működést sugall”

Általánosságban igaz, hogy jól tesz egy szervezetnek a felrázás, a struktúráváltás, friss erőket, motivációt hozhat felszínre.

Ilyenkor jobban az aktuális stratégiához lehet igazítani a szervezetet, és már ezzel, a fel-

adatokhoz rendelt szereplők korábbi súlyával és a megnevezésekkel is üzeni a külvilágnak.

A kormányzati feladatok egy lehetséges strukturálása lehet: ember-társadalom, gazdaság, környezetünk-természeti erőforrásaink, igazgatás, nemzetközi kapcsolatok, rendfenn-

tartás-erőszakszervezetek. Egy ilyen logika mentén inkább lehet önálló stratégiaalkotásra képes egységeket építeni, amelyek koordinálva vannak. A jelenlegi struktúra inkább a központilag kiadott feladatokat végrehajtó, és a saját területén a külvilág elvárásaira reaktív, kevésbé önmagában proaktív működést sugall elsősre, de a puding próbája az evés. Miután a hazai jogrend is a miniszterelnök kormányára és nem a kormány miniszterelnökére épül, a struktúra felelőssége a miniszterelnöké.

A miniszterelnök parlamenti kormány-be mutatása – <https://index.hu/belfold/2022/05/26/mutatjuk-hogy-ki-miert-lesz-felelos-az-uj-kormanyban/> – sejteti, hogy a feladatok és a megnevezések közötti átfedés valószínűleg messze nem lesz 100%-os.

A kormányfő szándéka mögé azt is be lehet látni, hogy a gazdaság teljesítménye, a formális paraméterek (a GDP, az adósság mértéke) karbantartása rövid távon ismét előtérbe kerül a stratégiai építkezés, az emberi erőforrások fejlesztése, a triviális igényeken felüli életminőség, a következő generációk helyzetének megalapozásával szemben. Mindazonáltal a nemzetközi környezet kihívásai és az elmúlt majd' 20 év hatékonysági pályája ezt a preferenciát önmagában kikényszeríthette, és ismét az anticiklikus gazdaságpolitika irányába vihet minket – miután nyomtuk a gázt hátszélben, most ellenszélben kell levinnünk a lábunkat a gáztól.

Az MGYOSZ, mint érdekképviselő szervezet szempontjából többletmunkát és többletlehetőséget jelenthet ez a felállás, hiszen jó esetben a korábbinál specifikusabb kormányzati területeknél lehet a szakmai jobbító javaslatokat képviselni. Ehhez tagszervezeteinket és tagtársainkat is nagyobb aktivitásra biztatjuk, hogy céljait segítsék, a kihívásaik leküzdéséhez szük-

Lakatos Péter, az MGYOSZ társelnöke, a Videoton társvezérigazgatója

„Jót tesz egy szervezetnek a felrázás, a struktúraváltozás, friss erőket, motivációkat hozhat felszínre. Ilyenkor jobban az aktuális stratégiához lehet igazítani a szervezetet, és már ezzel, a feladatokhoz rendelt szereplők korábbi súlyával és a megnevezésekkel is üzenni a külvilágnak.”

séges változtatásokat szakszerűen és taktikusan csatornázhassuk be a megfelelő helyekre. Olyan kritikus területeken, mint amilyen például a szakképzés, a munkaerőhelyzet, proaktívan kell komplett csomagokat prezentálnunk az illetékes kormányzati struktúráknak.

Gablini Gábor: „A sikeres működés nem a struktúrán múlik, hanem a szándékon”

Előre nem mondanék véleményt a szokatlan kormányzati felállásról. A működés dönti el, hogy sikeres lesz, vagy sem. De ez sokszor nem is a struktúrán múlik, hanem a szándékon: ha a feladatok felelősei fontosnak tartják, hogy eredményesen működjenek, akkor van esély a változásra. Ha nem, vagy nincs meg hozzá a szakértelem, akkor bármilyen kormányzati összetételben is működnek, nem lennének eredményesek.

Ezt tapasztaltam az előző kormány idején is. Az én szakmám – az autóval, közlekedéssel kapcsolatos teendők – döntően az ITM-hez, a Belügyminisztériumhoz és a Miniszterelnökséghez tartoztak. Nehéz volt a közös gondolkodást, az egyirányú cselekvést kialakítani, annyira más volt a megközelítés, a szándék.

Most egy-egy téma még több minisztériumhoz került – az oktatás például háromhoz (közoktatás, felsőoktatás és szakképzés, fel-

nőttképzés) –, fegyelmezett koordináció kell ahhoz, hogy a különböző szintek egymásra épüljenek, építkezzenek. Ez nem lehetetlen, de erős elhatározás kell az együttműködésre. Enélkül gond lesz, akadozhat a rendszer, s a szükséges színvonalemelkedés nem következik be. A minisztériumok szakmai felelősei különböző területekről kerültek a tárcákhoz, talán nem is uralják még az adott területet, fontos, hogy hallgassanak a szakértőkre, a szakmai érdekképviseletekre, például az MGYOSZ-ra. Mi komoly szakmai gyakorlattal és elméleti tudással rendelkezünk arról, miként kellene a szakképzést a gazdaság igényeinek megfelelően alakítani. Az előző kormány bár elfogadta a koncepciókat, abból néhány javaslatunk a mai napig nem valósult meg, így az eredmény is felemás, szükséges lenne tovább menni. Fontos tehát, hogy a régi-új felelősök elfogadjanak bennünket partnernek, támaszkodjanak tudásunkra.

Az, hogy a 11 minisztériumból legalább 7-nek gazdasági fókusza is van, azt jelezheti, hogy a kormány tudja, a társadalom jólétének, jobb létének alapja a gazdaság. Ezt prioritássá téve esetleg konfrontálódni kell szociálpolitikai kérdésekben, ami adott esetben rontja a politikai megítélést. Ez hozzátartozik a kormányzati munkához. Ugyanakkor tény, hogy a gazdaság teljesítményétől is függ, milyen szociálpolitikai intézkedéseket lehet finanszírozni.

Azt szokták mondani, minden új kormány az első 100 napban a legnyitottabb, legaktívabb. Ezért mi innen is jelezzük, hogy az MGYOSZ készen áll minden, a gazdasággal, a szakképzéssel, foglalkoztatással kapcsolatos szakmai téma megtárgyalására is. Szakpolitikai céljaink vannak, a munkáltatók érdekeit képviselve szeretnénk hozzájárulni a gazdaság fejlődéséhez, és az ehhez szükséges, jól képzett

Gablini Gábor, az MGYOSZ alelnöke, a Gablini Vagyonkezelő Zrt. tulajdonos-vezérigazgatója, a Gépjármű Márka-kereskedők Országos Szövetségének elnöke

munkaerő megteremtéséhez.

Nem csak bízunk hanem, a saját részünkről mindent meg is teszünk azért, hogy az új kormány ebben a felállásban eredményesen működjön. Ha a szándék, az elszántság megvan, akkor ez sikerülhet.

„A minisztériumok szakmai felelősei különböző területekről kerültek a tárcákhoz, talán nem is uralják még az adott területet, fontos, hogy hallgassanak a szakértőkre, a szakmai érdekképviseletekre, például az MGYOSZ-ra. Mi komoly szakmai gyakorlattal és elméleti tudással rendelkezünk például arról, miként kellene a szakképzést a gazdaság igényeinek megfelelően alakítani...”

Dr. Orosz Csaba: Mindegy, milyen a kormánystruktúra, ha eredmény lesz az új felállás következménye

Egy új kormány feltételezhetően a múltbeli gyakorlat, tapasztalat elemzése és a cél megjelölése alapján áll fel. Feltételezem – bár biztosan nem tudhatom –, hogy ez most is így történt.

Az elmúlt 2-2,5 év a Covid-járvány jegyében telt el, ami erősen behatárolta a gazdaság és az

egész társadalom cselekvési terét. Óriási károkat okozott a bezárkózás, a korlátozott mozgás lehetősége. Már úgy tűnt, lassan kijövünk ebből a válságból, már nagy tempóban beindult újra a gazdasági növekedés, amikor idén szomszédunkban kitört a háború, ami újra rendkívüli helyzetet generált nálunk is. Bárki került volna

kormányra, ezekre a szokatlan és váratlan kihívásokra új módon kellett volna reagálnia. Hogy pontosan mi a helyes megoldás, hogyan lehet a legkisebb károkkal áthidalni az újabb rendkívüli helyzetet, arra többféle megoldás is létezhet. Csak feltételezem, hogy mindezt végig gondolván döntött úgy a régi-új kormányfő, hogy az új kormánnyal erősen a gazdasági feladatokra koncentrálna, és ennek megfelelően határozta meg a minisztériumokat, s azok teendőit.

A gazdaságot befolyásolja az akadozó ellátási lánc, az elfutó infláció, a szakképzett munkaerő hiánya. Erős átrendeződés várható, itthon és külföldön egyaránt. Koncentrálni kell az erőket, hogy ezt az átalakulási folyamatot a régióban a legjobban, a lehető legkisebb veszteséggel, ha lehet, megerősödve hajtsuk végre. Kikkel, hogyan, milyen kormánystruktúrában? Végülis mindegy, ha eredmény lesz az új felállás következménye.

dr. Orosz Csaba, a HOROSZCOOP Kúlfkereskedelmi Képviseleti Kft. tulajdonos ügyvezetője, az MGYOSZ alelnöke

„Bárki került volna kormányra, ezekre a szokatlan és váratlan kihívásokra új módon kellett volna reagálnia. Hogy pontosan mi a helyes megoldás, hogyan lehet a legkisebb károkkal áthidalni az újabb rendkívüli helyzetet, arra többféle megoldás is létezhet.”

dr. Rolek Ferenc: Kíváncsian várom, miként működik ez a kormányzati struktúra a gyakorlatban

Meglepett az új kormányzati felállítás, s bevallom, egyelőre nem is értem. Biztosan van logikája, kíváncsian várom, miként működik a gyakorlatban. Egyelőre azt látom, hogy a kormányzatban a gazdaság erősen szétszabdalt, sok minisztérium fog egy-egy részterülettel foglalkozni, Lehet, hogy ez így jó, ám én inkább tartok attól, hogy ez inkább zavart kelt a működésben, mintsem hatékony, újszerű működést eredményezne. Az együttműködés, a koordináció mindig fontos volt, ám most különösen az, különben egymást keresztezhetik a még oly jószándékú minisztériumi lépések is.

Személy szerint praktikusabbnak tartom a koncentráltabb gazdaságirányítást, kevesebb szervezettel, de jól áttekinthető struktúrával. A mostani felállítás nem ilyen. Ehhez szokni kell, s megtanulni, mi hová tartozik. Az jó, hogy Palkovics Lászlónál maradt az ipar, s a szakmai érdekképviselettel való kapcsolattartás, így valószínűleg az érdekegyeztetés is, tehát itt nem lesz változás. Ám az innováció már másnál van – a kultúrával párosítva. És a gazdaságfejlesztés is máshová került, mint ahogy a területfejlesztés szintén. Megmaradt a Pénzügyminisztérium, és a Külgazdasági és Külügyminisztérium.

dr. Rolek Ferenc, az MGYOSZ alelnöke

Az MGYOSZ a munkáltatók érdekeit képviselve az oktatást tartja kiemelt területnek, a gazdaság jövője szempontjából meghatározó elemnek. Nemcsak a szakképzést, hanem már a közoktatást is, hiszen arra épül minden. Ezért indokolt lett volna, ha külön irányító szervet kap. Ez akár az egészségügyre is igaz.

Mivel azonban az új szerkezetű kormányzásról egyelőre nincs tapasztalatunk, nemzetközi példát sem találunk ilyen felállásra, ezért érdemes a véleménynyilvánítással kivárni, hogyan működik majd a gyakorlatban.

„A kormányzatban a gazdaság erősen szétszabdalt, sok minisztérium fog egy-egy részterülettel foglalkozni, Lehet, hogy ez így jó, ám én inkább tartok attól, hogy ez inkább zavart kelt a működésben, mintsem hatékony, újszerű működést eredményezne. Az együttműködés, a koordináció mindig fontos volt, ám most különösen az...”

Elutasította Magyarország a globális minimumadó bevezetését

Az Európai Unió tagországainak pénzügyminiszterei nem tudtak meg egyezése jutni a 15 százalékos globális minimumadóról. A magyar pénzügyminiszter azért vétózott, mert Varga Mihály indoklása szerint a szóban forgó uniós irányelv elfogadásával a globális minimumadó bevezetése adóemelést, a versenyképesség csökkenését és munkahelyek megszűnését jelentené.

Bruno Le Maire, a Tanács soros elnökségét betöltő Franciaország pénzügyminisztere a miniszterek luxembourgi találkozója után a június 17-i sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy a minimumadó tekintetében a kudarc ellenére a tárgyalók előre haladást értek el. Közölte: továbbra is optimista abban a tekintetben, hogy a tagországok hamarosan megoldást találhatnak a január elsején bevezetni tervezett minimumadózást illetően.

Varga Mihály az uniós tagországok pénzügyminiszterei tömörítő tanács (Ecofin) ülését követően magyar újságíróknak nyilatkozva hangsúlyozta: Európa olyan adóteher bevezetésére készül, amely lassítja, nehezíti az európai gazdaságokat, amíg mások kívárnak, és nem készülnek ilyen típusú adó bevezetésére. „Magyarország nem gondolja, hogy amikor az energiaárak emelkednek, amikor a családokra nehezedő terhek gyarapodnak, amikor a vállalatokra leselkedő kihívások száma növekedik, akkor erre az intézkedésre sort lehetne keríteni” – fogalmazott a pénzügyminiszter. Emlékeztetett: a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) javaslata eredetileg a digitális nagyvállalatok megadóztatását tűzte ki célul, mára azonban a fókusz eltolódott, és a termelő vállalatokra is plusz adóterhet rónának. Magyarország mindig emlékeztetni fogja a tárgyaló feleket, hogy a digitális cégek megadóztatásáról, valamint a termelő cégek adóztatásáról szóló munkának párhuzamosan kell haladnia – mondta.

A miniszter kijelentette: az ukrán-orosz háború jelentősen érinti a gazdaságokat, és jelentős hatást vált ki a pénzügyi piacokra. A háború miatt elszálló energiaárak, a háborús infláció és a megszakadó beszállítói láncok miatt egy ilyen adóemelés súlyos károkat okozna az európai gazdaságnak, különösen a közép-kelet-európai országoknak. Magyarország nem gondolja, hogy ilyen helyzetben a termelő vállalatokat adóemeléssel kellene súlytani – mondta. A minimumadó bevezetésével a jelenlegi 9 százalékos vállalati adószint 15 százalékra emelkedne – emlékeztetett.

Kijelentette: Magyarország szerint más formában lehet Európa versenyképességét javítani. Az adózást, különösen az adóemelést későbbre kell hagyni – mondta Varga Mihály, majd hozzátette: a következő időszak rendkívül nehéz lesz az európai gazdaságoknak. Ilyen helyzetben alaposan át kell gondolni a megtenni szükséges lépéseket, melyek közé a globális minimumadó kérdése is tartozik – írja az MTI.

A magyar Parlament Gazdasági ülése még június 13-án foglalkozott e témával, és határozatot hozott a kapcsolódó uniós irányelv elutasításáról. A Portfolio idézi a bizottság indoklását: „az Európai Bizottság 2021. december 22-én terjesztette elő a multinacionális csoportokra az Unióban alkalmazandó globális minimum-adómértékről szóló tanácsi irányelvre (a továbbiakban: Irányelv) vonatkozó javaslatát... A szükséges szakértői munka nem a megfelelő ütemben

Varga Mihály,
pénzügyminiszter

„Magyarország nem gondolja, hogy amikor az energiaárak emelkednek, amikor a családokra nehezedő terhek gyarapodnak, amikor a vállalatokra leselkedő kihívások száma növekedik, akkor erre az intézkedésre sort lehetne keríteni”

HA NEM LENNE NEMZETI VÉTÓJOG

A Szabad Európának adott interjújában Bruno Le Maire francia pénzügyminiszter arról beszélt, hogy a nemzeti vétójog nélkül már négy éve meg lehetett volna állapodni a globális társasági minimumadó-ról. Az európai gazdasági modell megújítása továbbra is Párizs egyik legfőbb törekvése. „Egy új, a kínai és az amerikai között álló gazdasági modellt kell meghatározunk” – mutat rá. A sajátos európai gazdasági modellnek meglátása szerint nagyobb igazságosságon, a minimumadón, a digitális cégek megadóztatásán, az innováción, a munkavállalók méltányos bérezésén, az új, felfutó technológiákon és a nemzetközi piacokon az egyenlő versenyfeltételeken kell nyugodnia úgy, hogy a mögöttes stratégiai cél a klímaváltozás elleni küzdelem.

halad globális szinten, így az Irányelv elfogadása megelőzné a globális szabályok végleges elfogadását. A globális minimumadó részletszabályai tekintetében a javaslat nem áll készen a végrehajtásra... Magyarország számára a nyitott kérdések között kifejezetten fontos, hogy ha beszédre kerül egy belföldi kiegészítő adó az érintett vállalkozásokra, akkor ezt a többletadót külföldön biztosan beszámítsák. Jelenleg ennek részletei ismeretlenek, így a korai bevezetés a magyar adórendszer egészét jelentősen befolyásolja... A multinacionális vállalkozások megadóztatására vonatkozó javaslat két pillére közötti egyensúly megbomlott. Nem látjuk biztosított-nak, hogy a globális minimumadó bevezetésével párhuzamosan a nagyvállalatok adóztatását megreformáló másik OECD-javaslat, az ún. 1. Pillér javaslat is az eredeti ütemtervnek megfelelően halad. Ez sérti az eredeti kompromisszumot és így a magyar érdekeket is. Az OECD a globális minimumadóra vonatkozó 1. és 2. Pillért a 2021-es Októberi Nyilatkozat keretében egységes csomagként fogadta el, vagyis a globális minimumadó javaslat elfogadásának az 1. Pillér előrehaladásával együtt kell haladnia... A jelenlegi háborús gazdasági válság sújtotta környezetben rendkívül magas kockázatot jelent az Európai Unió és – elsősorban – Magyarország versenyképessége szempontjából, ha a szabályokat elhamarkodottan vezeti be az Európai Unió. A vállalkozások számára kevés felkészülési idő maradna a jelentős adminisztrációs teherrel is járó, rendkívül komplex szabályoknak való megfelelésre” – idézi a Portfolio az indoklást.

Mint ismeretes, az OECD 2019-ben teljesen újfajta megközelítéssel állt elő a mesterséges nyereségátcsoportosítás és adóelkerülés elleni küzdelemben. A modell szabályait december 20-án publikálta az OECD és tavaly megjelent az Európai Bizottság kapcsolódó irányelv javaslata is, melyek jelentős mérföldkönek számítanak a nemzetközi adózás területén, tekintve, hogy több, mint 135 ország társasági adó szabályainak összehangolására törekednek. Magyarország 2021 októberében még csatlakozott a globális adóreformról szóló nemzetközi megállapodáshoz. Akkor Varga Mihály pénzügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy sikerült üttörést elérniük, mert a magyar kormány feltételeit elfogadták a kezdeményezők.

A globális minimumadó-szabályok következtében a multinacionális vállalatoknak kiegészítő adókötelezettsége keletkezik a végső anyavállalat országában, ha a leányvállalata tényleges adóterhelése egy adott országban nem éri el a 15%-ot. A szabályozás a 750 millió euró feletti konszolidált árbevételű vállalatcsoportokra vonatkozik, mely szabályok az OECD országokban lévő leányvállalatok esetében 2023. január 1-jén, harmadik országok esetében 2024-től léptek volna hatályba. A szabályozást abban az esetben lehetne alkalmazni, ha a leányvállalat országában az ún. effektív adókulcs (ETR), vagyis a beszámítható adók és a speciálisan meghatározott adóalap hányadosa alacsonyabb, mint 15%. A szabályozás alól mentesülnének a kormányzati szervek, a nemzetközi szervezetek, a nonprofit szervezetek, meghatározott nyugdíjalapok és a befektetési alapok.

NYOLC TERÜLETEN EXTRAPROFITADÓ

Mivel újabb gazdasági válság közeleg, válságálló gazdaságot kell építeni, ennek részeként fontos, hogy kézben tartsák a költségvetést és az államadósságot – így indokolta Nagy Márton gazdaságfejlesztési miniszter az extraprofitadó bevezetését. Kifejtette: nyolc területen vezetnek be az extraprofit-különadót, az intézkedéstől összességében több mint 800 milliárd forint bevételt várnak. A bankszektorban az extraprofit-különadó mellett a tranzakciós illeték kibővítésével is többletetre tesznek szert, a kettő összesen 300 milliárd forintot jelent, ebből

50 milliárdot tesz ki a tranzakciós illeték – magyarázta.

Közölte: a biztosítótól 50 milliárd forintot vonnának el, az energiaszektorban – itt főként a Mol érintett – 300 milliárd forintot. A kiskereskedelmi szektortól 60 milliárd, a telekommunikációs szektortól 40 milliárd, a légitársaságoktól 30 milliárd, a gyógyszerforgalmazóktól – ide nem értve a kis gyógyszerárakat – 20 milliárd forintot szednék be – sorolta. Hozzátette: 2023-tól újra bevezetik a reklámadót, ettől 15 milliárd forint bevételt remélnek.

A tárcavezető az intézkedést indokolva elmondta: az extraprofitra a bankok a növekvő infláció és a növekvő kamatok miatt tettek szert, a biztosítónál azért van extraprofit, mert emelkedik az öngondoskodás igénye, és nő az infláció. Az energiaszektorban azért van extraprofit, mert a szénhidrogének kitermelése növeli a profitot – fűzte hozzá.

Úgy látja, a kiskereskedelmi szektorban azért van extraprofit, mert az éves forgalom bővült, a telekommunikációs szektorban pedig azért, mert a járvány alatt többen maradtak otthon, többen interneteztek, tele-

fonáltak. A légitársaságokat azért vették számításba, mert újra nő az utasforgalom, főleg az elhalasztott utazások miatt, a gyógyszerforgalmazókat pedig azért, mert emelkedett a gyógyszerértékesítés, már a járvány miatt is – idézi az MTI a minisztert.

A tervek szerint emelkedik az alkohol és dohánytermékek jövedéki adója, a cégautóadó, a bányajáradék, egyes, nem a lakosság által fizetett energiatermék jövedéki adója, a népegészségügyi termékadó – például az energiatárolók és sós snackek esetében – és egyes alkalmi munkák utáni adója is.

A távmunkával kapcsolatos munkavédelmi szabályok egyszerűsödtek

Júniustól emelkedtek törvényi szintre a távmunka veszélyhelyzet idején alkalmazott szabályai. Az egyszerűsítéseknek köszönhetően javulhatnak az otthonról dolgozók munkakörülményei, csökkenhetnek az egészségügyi kockázatok. A munkavédelmi előírások betartását részletes tájékoztató könnyíti meg a munkáltatók és munkavállalók számára – közölte a Technológiai és Ipari Minisztérium (TIM).

Hozzátették, hogy a munkavédelemről szóló törvény megkülönbözteti a számítástechnikai eszközzel és a nem számítástechnikai eszközzel végzett távmunkát. Előbbinél a munkáltatónak írásos tájékoztatást kell adnia a munkavégzéshez szükséges, egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkakörülmények szabályairól. A munkáltató tájékoztatója alapján a munkavállaló szabadon választhatja meg a munkavégzés helyét. A megfelelő munkavédelmi felvilágosítás, a munkahely helyes ergonómiai kialakítása, a korszerű monitorok, jó világítás használata, a munkaközi szünetek elősegítik, hogy a számítástechnikai eszközzel végzett távmunka ne jelentsen egészségi kockázatot a munkavállalók számára.

A közlemény szerint – melyet az MTI idéz – a nem számítástechnikai eszközzel végzett távmunka (például varrás, egyszerűbb összeszerelési feladat) csak a munkáltató által munkavédelmi szempontból előzetesen megfelelőnek minősített helyen folytatható, amelyről a feleknek írásban kell megállapodniuk. A munkáltatónak tehát előzetesen meg kell vizsgálnia, hogy a munkavégzési helyszín megfelel-e az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményeinek, kockázatértékelést kell végeznie a többi között az alkalmazott eszközöket is megvizsgálva. Oktatás keretében gondoskodnia kell arról, hogy a dolgozó megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a felmerülő veszélyekről, egészségkárosító kockázatokról, a megelőző és védőintézkedésekről.

A Technológiai és Ipari Minisztérium a www.mvff.munka.hu oldalon közzétett tájékoztatóban összesítette a számítástechnikai eszközzel végzett távmunka munkavédelmi szabályait. A dokumentum melléklete segítséget nyújt a munkáltató írásbeli tájékoztatásának elkészítésében is.

MUNKAVÉDELMI MEGKÜLÖNBÖZTETÉS

A munkavédelemről szóló törvény megkülönbözteti a számítástechnikai eszközzel és a nem számítástechnikai eszközzel végzett távmunkát. Előbbinél a munkáltatónak írásos tájékoztatást kell adnia a munkavégzéshez szükséges, egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkakörülmények szabályairól. Utóbbinál csak a munkáltató által munkavédelmi szempontból előzetesen megfelelőnek minősített helyen folytatható a távmunka, amelyről a feleknek írásban kell megállapodniuk.

Kiemelték, a kormány változatlan célja a teljes foglalkoztatás elérése és megvédése. A foglalkoztatottak aránya a 2010-es 56 százalékhoz képest tavaly nyár óta 74 százalék körül alakul Magyarországon. A rendszerváltás óta nem tapasztalt magasságban járó ráta a többi között a nem tipikus foglalkoztatási formák, a részmunkaidő és a távmunka kiterjesztésével javítható tovább.

A járványhelyzetben, 2020 májusában mintegy 750 ezren dolgoztak legalább alkalmanként otthonról. E mutató a tavalyelőtti csúcshoz képest nagyjából a felére csökkent, de még így is többszöröse a korábbi értékeknek. A rugalmasabb átmeneti szabályozás törvénybe foglalása hathatósan segítheti az otthoni munkavégzés térnyerését. A minimálbér nagyarányú megemelésével ötödével, havi 20 ezer forintra nőtt a számla alapú elszámolás nélkül, általánydíjként kifizethető költségtérítés összege is – olvasható a TIM közleményében.

Egyensúly Intézet:

közös gondolkodással, párbeszéddel jobb megoldások születnek

„Az új kormánynek arra érdemes választ adnia, hogyan fogja a magyarokat tudásukban, egészségükben, életkörülményeikben is felkészíteni, hogy ők tegyék gazdaggá Magyarországot” – fogalmazza meg véleményét, és ehhez kapcsolódóan 5 pontban javaslatait az Egyensúly Intézet, a „jövő és problémaorientált agytröszt”. Két alapító-vezetőjét, Boros Tamást és Kozák Ákost kérdeztük a részletekről.

Lassan 4 éve alapították az Egyensúly Intézetet, amelyet jövő- és problémaorientált agytrösztnek neveznek. Mire jutottak 4 év alatt?

Boros Tamás, az Egyensúly Intézet igazgatója, társalapító (BT): Az Egyensúly Intézetet 2018-ban azért hoztuk létre, hogy elinduljon egy jövő- és megoldásorientált gondolkodás Magyarország következő évtizedének leghűsbavágóbb kérdéseiről: a fenntartható gazdasági növekedésről, a demográfiai és munkaerőpiaci problémáink megoldásáról, az oktatási rendszerünk átalakításáról, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásról, vagy akár a városaink jövőjéről. Arról, hogy hogyan lesz hazánk egy okos, tiszta/rendezett, sikeres ország 2030-ra. Összességében az volt a célunk, hogy a közbeszédben a törzsi háborúk mellett ismét teret nyerjen a hazánk jövőjéről szóló szakmai diskurzus. Kétévnyi kutatási, intézményi, finanszírozási megalapozás után 2020-ban indult el a nyilvánosságban az agytrösztünk, és jelent meg a Magyarország 2030 – Jövőkép a magyaroknak című országvízió. Azóta pedig a levegőtisztaságtól a népegészségügyig tucatnyi témában, több mint 100 szakértő bevonásával írtunk szakpolitikai javaslatcsomagot. Ezeket a javaslatokat a mindenkorai politikai és gazdasági döntéshozók asztalára tesszük le. Az elmúlt két évben mind a kormány, mind az ellenzéki oldalon az összes jelentősebb politikai párt vezetése olvasta elképzeléseinket,

és nagyjából hetente vitatjuk meg szakpolitikai ajánlásainkat különböző magyarországi cégek vezetőivel. Hiszünk a konzultációk és a párbeszéd fontosságában, abban, hogy ha különböző értékrendű és érdeklődésű szakértőket bevonva alkotjuk meg a javaslatainkat, akkor innovatívabb megoldásaink lesznek, mintha benne ragadunk egyetlen szakmai buborékban. Azt látjuk, hogy egyre szélesebb körben van igény arra, hogy közösen gondolkodjunk arról, hogy hogyan lehetne még sikeresebb ez az ország. Kollégáimmal az Egyensúly Intézetben erre igyekszünk minél jobb választ adni.

Az intézet pártoktól és gazdasági érdekcsoportoktól függetlenül működik, ugyanakkor tőlük remélnék megrendeléseket, támogatást munkájukhoz. Nem ellentmondás ez?

Kozák Ákos, az Egyensúly Intézet üzleti kapcsolatokért felelős igazgatója, társalapító (KÁ): Az Egyensúly Intézet mint független agytröszt minden parlamenti párttal és meghatározó gazdasági képvisellel kapcsolatban áll. Azt szoktuk mondani, hogy néhány száz politikus és néhány ezer gazdasági döntéshozó képezi a mi célcsoportunkat. Azok az agytrösztök, amelyek sok évtizede támogatják a döntéshozókat, mindenhol a világban ezzel a körrel tartanak fenn folyamatos kapcsolatot, hiszen egy agytrösztnek az az elsődleges feladata, hogy a döntéshozók vé-

Boros Tamás,
az Egyensúly Intézet
igazgatója, társalapító

„Hiszünk a konzultációk és a párbeszéd fontosságában, abban, hogy ha különböző értékrendű és érdeklődésű szakértőket bevonva alkotjuk meg a javaslatainkat, akkor innovatívabb megoldásaink lesznek, mintha benne ragadunk egyetlen szakmai buborékban”

leményét formálja. Ehhez az szükséges, hogy anyagait és a szakpolitikai javaslatait, továbbá a nemzetközi gyakorlat ismeretét sem nélkülöző tudását megossza az érintett csoportokkal. Eddig tehát elsősorban információ- és tudáscseréről van szó, de természetesen ennek a pénzügyi fedezetét elő kell teremteni. Ehhez bár vállalatok is hozzájárulnak, de döntő mértékben magánszemélyek támogatásából van módunk a kiegyensúlyozott működésre. A finanszírozásunkat egyre nagyobb mértékben meghatározzák a nemzetközi pályázatok is, amelyek keretében ugyancsak elsősorban gazdasági témákat dolgozunk fel. Néhány hete fejeződött be például az az országjárásunk, ahol több mint 200 kis- és középvállalkozás vezetőjével konzultáltunk a magyar gazdaság helyzetéről.

BT: Büszkék vagyunk arra, hogy több tucat itthon élő magyar üzletember, filantróp is támogatja a munkánkat minden ellenszolgáltatás nélkül. Ráadásul főleg olyanok, akik mindig is távol tartották magukat a politikától. Ők a 21. század új Széchenyi Istvánjai, akik fontosnak tartják, hogy az ország épüljön, fejlődjön, és erre a saját vagyonukból áldoznak.

Független, jövőorientált agytrösztként határozták meg önmagukat. Elméletben biztosan sokan vélik úgy, hogy szükség van egy ilyen csapatra. És a gyakorlatban?

KÁ: Az Egyensúly Intézet 2018-as megalapítása előtt Magyarország volt az egyetlen uniós, de szinte bizonyosan európai ország is, ahol nem működött több agytröszt. Márpedig piacgazdaságban nem csak az áruknak és szolgáltatásoknak van versenytársuk, hanem a gondolatoknak, szakpolitikai javaslatoknak is. Ez a mi rendíthetetlen hitvallásunk, ahogy az is, hogy ne tartozunk egyetlen érdekcsoporthoz sem. Önkorlátozó módon írtuk bele az etikai kódexünkbe, hogy egy támogató nem adhat az éves költségvetésünk tíz százalékánál nagyobb hozzájárulást. Mi ez, ha nem az igazi függetlenség? Ami a jövőorientáltságot illeti, az legalább ennyire összetett kérdés, mint az előző gyakorlat hazai környezetbe való ültetése. Az Egyensúly Intézet nem elemző műhely. Természetesen minden szakpolitikai javaslatunkat akadémiai igényességgel megalapozzuk, de a „késztermék” egy döntési folyamat részét alkotja. Ahogy egy vállalati előterjesztésnek, a mi munkánk eredményének is azonnal átfordíthatónak kell lennie döntésekre. És ezt csak a jövőre fókuszáló és konkrét javaslatok formájában lehet megtenni. Ahogy egy üzleti stratégiában, egy

adott szakpolitikai területen mi is leírjuk, hogy a következő években mit és milyen mérföldkövek mentén kell elvégeznünk egy sikerebb ország érdekében.

Két éve jelent meg a Magyarország 2030 – Jövőkép a magyaroknak című könyvük, amelyben a kiindulási pontot rögzítve, egy nemzeti cselekvési programot is vázolnak, melynek az összefogás, az egészséges nemzeti szemlélet és a mindenkire kiterjedő „okosítás”, azaz a valódi tudásalapú társadalom megszerzése szerepel. Hogy látja, ma Magyarországon felfedezhetők ennek a cselekvési iránynak a nyomai?

BT: Ahogyan egy cég eredményességét sem lehet megítélni a versenytársak eredményének ismerete nélkül, úgy egy országról sem mond el sokat egyetlen adat. Ahhoz, hogy reálisan lássuk, Magyarország hogyan teljesít, látnunk kell, hogy hol tartanak közvetlen versenytársaink, Közép-Kelet-Európa többi országa, és hol tartanak azok, akiket utol akarunk érni, a „piacvezetők”, azaz a skandináv országok vagy Ausztria. Összességében azt látjuk, hogy Magyarország a legtöbb területen, így az oktatás területén is pont ott van, ahova az egy főre jutó GDP alapján a gazdaságunk determinál minket – valahol az Európai Unió 18-20. helyén. Nem fenyeget minket összeomlás, de igenis fenyeget a középszerűségben ragadás csapdája.

Egy hónapja felállt az új kormány, erős gazdasági fókusszal. Az Önök által hangsúlyozott közoktatás egy minisztérium alfejezete lett. Ez megfelelően kifejezi, hogy Magyarország egyetlen kitörési pontja a tudás lehet? Még-hozzá már a közoktatásból elindítva...

BT: Külön az oktatásnak dedikált minisztériumban is lehet rossz oktatáspolitikát csinálni, és államtitkársági szintről kiindulva is lehet jót. Ma a kulcs a tanárok képzésében és megbecsülésében rejlik. Első lépésben át kell alakítanunk a pedagógusképzést, és a gyakorlati problémák megoldásához szükséges kompetenciák fejlesztésére kell összpontosítani egy 4+1+3 éves képzés keretében. Fel kell emelni ezzel együtt a tanári fizetéseket az átlagbér kétszereséig, ugyanis az oktatás nem egy átlagos ágazat a sok között, hanem hazánk gazdasági kitörésének egyetlen lehetséges eszköze. Csak a közoktatás fogja tudni tömegesen felkészíteni a fiatalokat a 21. század munkaerőpiacának olyan alapvető fontosságú képességeire, mint az autonómia és a kreativitás, az együttműködőkészség, az empátia, a tanulni tudás és a gondolkodni akarás, vagy a világra való nyitottság.

Kozák Ákos, az Egyensúly Intézet üzleti kapcsolatokért felelős igazgatója, társalapító

„Az MGYOSZ gazdaságban betöltött szerepéből következően fontosnak tartjuk, hogy a hazai gazdaság reprezentánsai tudjanak rólunk, munkánkról és eredményeinkről. A jövőben közös szakmai fórumokat szeretnénk megvalósítani...”

ÖT PONTOS JAVASLAT AZ ÚJ KORMÁNYNAK

1. A magyar pedagógusképzés átalakítása és a tanárok megbecsülése
2. Esélyteremtő iskola-rendszer kialakítása
3. A népegészségügy megerősítése
4. A szociális juttatások átalakítása
5. Az állam inkubátorházként való működése a gazdaságban

Az MGYOSZ a legnagyobb munkaadói szervezet. Önök jelezték együttműködési szándékukat. Mire gondoltak?

KÁ: Éppen az MGYOSZ gazdaságban betöltött szerepéből következően fontosnak tartjuk, hogy a hazai gazdaság reprezentánsai tudjanak rólunk, munkánkról és eredményeinkről. A jövőben közös szakmai fórumokat szeretnénk megvalósítani. Bár mi szakpolitikákat és javaslatokat dolgozunk ki, minden egyes esetben bevonjuk a gazdasági szereplőket. Gazdasági kerekasztalunkban mértékadó hazai vállalatvezetők és befektetők vannak, akiknek az álláspontját szinte minden terüle-

ten kikérjük. Amikor munkaerőpiacról vagy az euró bevezetéséről írunk szakmai anyagokat, azt mi mindig megvitatjuk a vállalkozókkal és vállalatvezetőkkel.

Jövőorientált agytrösztként, mit javasolnak az új kormánynak, milyen intézkedéseket vegyen előre működésében?

BT: Még idén áprilisban, a választások előtt megjelent a médiában 5 pontunk, melyet továbbra is kulcsfontosságúnak tartunk: 1. A magyar pedagógusképzés átalakítása és a tanárok megbecsülése; 2. Esélyteremtő iskolarendszer kialakítása; 3. A népegészségügy megerősítése; 4. A szociális juttatások átalakítása; 5. Az állam inkubátorházként való működése a gazdaságban. Bármit is gondoljunk ugyanis arról, hogy milyen ideológiának, értékeknek kellene meghatározniuk Magyarország jövőjét, egy valamiben talán mind egyetértünk: ha gazdag ország vagyunk, akkor van lehetőségünk úgy élni, ahogy szeretnénk, ha szegény ország vagyunk, akkor nincs. Ha nem akarunk az idők végezetéig az európai uniós forrásokból élni, és ha elfogadjuk, hogy sosem lesz annyi természeti kincsünk, olajunk, gázunk, amely eltartja ezt az országot, akkor egyetlen dologban bízhatunk: saját magunkban. A magyar vállalkozók és munkavállalók képzettségében, tehetségében, innovációjában, munkabírázásában, teljesítményében. Ezért szerintünk az új kormánynak arra érdemes választ adnia, hogyan fogja a magyarokat tudásukban, egészségükben, életkörülményeikben is felkészíteni, hogy ők tegyék gazdaggá Magyarországot. Magyarország gazdaggá válásához az Egyensúly Intézet szerint ezen az 5 területen keresztül vezet az út. Mi ezért dolgozunk.

A MAGYAROK KÖZÖSSÉGE(I)

A társadalmi tőke, vagyis az emberek közötti kapcsolatok sűrű hálózata és az együttműködés képessége történelmi előny. Az egymás iránti bizalom nélkülözhetetlen erőforrás. A magyarok azonban ma közösséghiányos, atomizált társadalomban élnek. Kötődünk a magyarság absztrakt értékeihez, de a hétköznapokban már a szomszédainkban sem bízunk. Mindennél előbbre való értéknek tartjuk a családot, de nem tudunk támaszkodni a közepes méretű önkéntes társulások, az autonóm és cselekvő civil közösségek erejére. Pedig sorsdöntő, hogy egy ország polgárai miképp tekintenek egymásra: idegenekként-e, vagy társakként, akikkel a közös múlt, a közös sors és a közös célok kötik össze őket. Egy közösség mindig több az azt alkotó egyénekénél.

A huszonegyedik században nekünk is meg kell tanulnunk, hogyan tekinthetünk közösségként önmagunkra. Ezért a jövőben különös gondot kell fordítanunk arra, hogy a magyarok tudjanak és merjenek honfitársaikkal együtt cselekedni. Együttműködő lakóközösségekre, környezetükre, iskoláikra, parkjaikra közösen gondot viselő civilekre, öntudatos, aktív, cselekvőképes polgárokra van szükségünk. Magyarországnak bizalomhiányos, elszigetelt, befelé forduló egyének sokaságából autonóm, tevékeny önkéntes társulások hálózatától nyüzsgő közösséggé kell válnia...

(Idézet a Magyarország 2030 című politikai-gazdasági-társadalmi vízióból)

Minden második céget érint a gazdasági bűnözés

A szervezetek közel fele tapasztalt visszaélést vagy pénzügyi bűncselekményt az elmúlt két évben a PwC globális gazdasági bűnözésről készített felmérése szerint. A vállalkozásokat érintő fenyegetések listáját a kiberbűnözés, az üzleti partnerek által elkövetett visszaélések és a hűtlen kezelés vezeti. A kutatás arra is rámutat, hogy a jövőben megnövekedhet az ellátási láncokhoz kapcsolódó visszaélések kockázata is.

A felmérés szerint a vállalkozások ellen elkövetett visszaélések és pénzügyi bűncselekmények aránya az ellátási lánc problémái, a gazdasági és geopolitikai instabilitás, valamint az egyéb, újonnan megjelenő fenyegetések ellenére összességében nem változott 2018 óta. Globálisan ugyanakkor a 10 milliárd dollárt meghaladó bevétellel rendelkező vállalatok esetében a hatások jelentősebbek: 52%-uk tapasztalt visszaélést az elmúlt két évben és minden ötödik szervezet jelezte, hogy a legsúlyosabb incidens pénzügyi hatása meghaladta az 50 millió dollárt. A kisebb bevétellel rendelkező vállalatok körében az érintettek aránya alacsonyabb volt: 38%-uknál történt visszaélés, közülük minden negyedik 1 millió dollárt meghaladó pénzügyi hatással szembesült.

A felmérés rámutat, hogy a technológiai, média- és távközlési ágazat növekvő érintettsége is hozzájárult ahhoz, hogy 2020 óta a visszaélések emelkedése tapasztalható: ezekben az ágazatokban tevékenykedő vállalatok közel kétharmada észlelt valamilyen csalást, ami az összes iparágat tekintve a legmagasabb előfordulási arány.

A KIBERBŰNÖZÉS A LEGFŐBB FENYEGETÉS

A kiberbűnözés jelenti a legnagyobb fenyegetést a kis-, közép- és nagyvállalatokra, miután az elmúlt két évben jelentősen nőtt a hacker-tevékenységek hatása. Ebben az időszakban a csalással szembesülők 40%-a tapasztalt valamilyen digitálisan elkövetett visszaélést, melynek legfőbb oka, hogy a digitális

A FELMÉRÉS

A felmérésben 53 országból 1296 válaszadó vett részt. A válaszadók 61%-a felső vezető. A válaszadók 39%-ának éves bevétele meghaladja az 1 milliárd dollárt (100 millió dollár feletti éves bevétellel 65%-uk rendelkezik). A jelentés áttekinti a fenyegetéseket, a családok költségeit, valamint azt, hogy a vállalatoknak mit kell tenni az erősebb proaktív válaszok kialakítása érdekében.

platformok térhódítása a pénzügyi bűncselekmény kockázatát is nagymértékben növeli.

Az idei felmérésben a kiberbűnözés aránya jelentősen meghaladta a 2020-ban leggyakoribbnak számító, üzleti partnerek által elkövetett visszaélések arányát. Kiberbűnözést a nagyvállalatok 42%-a, míg az üzleti partnerek által elkövetett csalást a megkérdezettek 34%-a tapasztalt a vizsgált időszakban.

Biró Ferenc, a PwC Magyarország Forensic szolgáltatások üzletágának vezetője a kutatás eredményei kapcsán elmondta: „Egyre több fenyegetés érkezik a szervezeten kívülről, amikor a csalók csoportokat alkotva szivárognak be a digitális platformokra.”

ÚJ KOCKÁZATOK

A digitális platformok, például a közösségi média, a közösségi szolgáltatások (telekocsi, szállásadás) és az e-kereskedelem térhódítása növeli a csalás, valamint az egyéb gazdasági bűncselekmények

kockázatát. Emellett a jövőben több új terület is kiemelkedni látszik, amelyek tovább fokozhatják a vállalatok kitétségét.

„Az újonnan megjelenő kockázatok, köztük a környezeti, társadalmi és vállalati irányítási (ESG) jelentéstételekkel kapcsolatos visszaélések (például az ESG-jelentések meghamisítása), valamint az ellátási láncokban elkövetett csalások nagyobb zavart okozhatnak a következő években. Bár az elmúlt két évben a szervezetek mindössze 8%-a tapasztalt visszaélést ezen területeken, azt feltételezzük, hogy az ESG térnyerésével nőhet a csalás elkövetésére való hajlandóság” – emelte ki a PwC Magyarország szakértője.

A szervezetek mindössze 6%-a nyilatkozott úgy, hogy az elmúlt két évben szankciós korlátozásokat megszegő tevékenységet tapasztalt. Azonban ennek az aránya is növekedhet a következő két évben, mivel a globális szankciók az utóbbi időben rég nem tapasztalt mértékben szigorodtak.

A Covid-19 okozta zavarok következtében új, az ellátási láncokkal kapcsolatos visszaéléseket minden nyolcadik szervezetnél észleltek és minden ötödik vállalat látja úgy, hogy az ellátási láncokat érintő fenyegetések a világméretű következtében fokozott kockázatot jelentenek.

A felmérés szerint a külső szereplők általi fenyegetések száma növekszik, ráadásul az elkövetők is egyre hatékonyabbak. A csalást tapasztalt szervezetek közel 70%-a számolt be arról, hogy a legsúlyosabb zavaró esemény külső támadás vagy külső és belső szereplők összejárása révén történt.

PwC

Megállapodás született a minimálbérek új uniós szabályairól

Az Európai Unió Tanácsa és az Európai Parlament tárgyalói ideiglenes megállapodásra jutottak az uniós minimálberről szóló irányelvetervezetről, amely elő fogja segíteni a törvényben meghatározott minimálbérek meghatározását, támogatva ezzel, hogy az összes uniós országban tisztességes életszínvonalat biztosítsanak a munkavállalók számára – közölte az uniós tanács.

A tanácsi közlemény szerint az európai munkavállalók tisztességes munka- és életkörülményeinek megteremtését célzó jogszabály minden olyan uniós munkavállalóra vonatkozik, aki az Európai Unióban munkaszerződéssel vagy munkavisztonnyal rendelkezik.

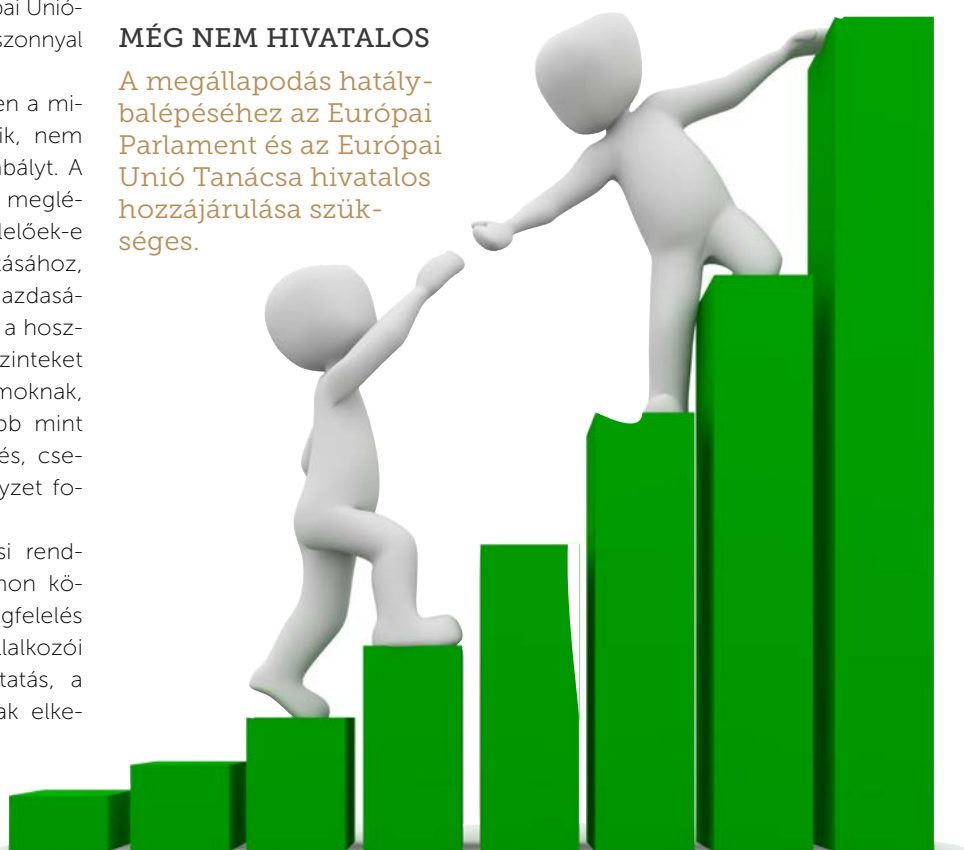
Azok az uniós országok, melyekben a minimálbért kollektív szerződések védik, nem lesznek kötelesek bevezetni a jogszabályt. A tagállamoknak értékelniük kell, hogy a meglévő minimálbér-szabályozásaik megfelelőek-e a tisztességes életszínvonal biztosításához, figyelembe véve saját társadalmi és gazdasági feltételeiket, vásárlóerejüket, illetve a hosszú távú nemzeti termelékenységi szinteket és fejleményeket. Azoknak a tagállamoknak, melyekben a munkavállalók kevesebb mint 80 százalékát védi kollektív szerződés, cselekvési tervet kell kidolgozniuk a helyzet fokozatos javítására.

Az elfogadott szöveg végrehajtási rendszer létrehozását, megbízható nyomon követést és ellenőrzéseket ír elő a megfelelés biztosítása és a visszaélészerű alvállalkozói tevékenység, a színlelt önfoglalkoztatás, a nem rögzített túlórák elszámolásának elkerülésére. A nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell a jogorvoslathoz való jogot a munkavállalók számára, illetve intézkedéseket kell

hozniuk a munkavállalók mellett a szakszervezeti képviselők védelmére is. A minimálbérre vonatkozó szabályzást két évente kell felülvizsgálni – írja az MTI.

MÉG NEM HIVATALOS

A megállapodás hatálybalépéséhez az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa hivatalos hozzájárulása szükséges.

Új korszak kezdődik az európai szuper-számítástechnikában: Levente Magyarországra kerül

Az Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika (EuroHPC) Közös Vállalkozás bejelentette, hogy a közeljövőben öt új helyszínen – köztük Magyarországon – kezdi meg működését az európai szuperszámítógépek következő generációja. A bejelentésre azt követően került sor, hogy lezárultak azok a tavaly decemberben indított pályázati eljárások, melyek egy csúcs- és több közép kategóriás szuperszámítógép üzemeltetési helyszínének kiválasztására irányultak.

Az első európai exaszámítógép, a JUPITER a németországi Jülich város szuper-számítástechnikai központjában kap majd helyet. Az exaszintű, azaz a másodpercenként legalább 1 trillió (10¹⁸) számítási művelet elvégzésére képes szuperszámítógép megjelenése fontos mérföldkövet jelent az EU technológiai fejlődésében, és nagymértékben előmozdítja, hogy Európa kiváló teljesítményt nyújtson a tudomány területén.

Négy további helyszínen – Görögországban, Írországban, Lengyelországban és Magyarországon – petaszintű vagy exaszinthez közelítő teljesítményű szuperszámítógépek fognak üzemelni. Magyarországon a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség működteti majd a LEVENTE névre hallgató szuperszámítógépet. Ezek a gépek további új tudományos és ipari alkalmazások kifejlesztését fogják ösztönözni a személyre szabott orvoslás, az új gyógyszerek kifejlesztése, a szélerőműparkok tervezési modellezése és a biomolekuláris kutatás terén – írja az Európai Bizottság magyarországi képviselője.

A Technológiai és Ipari Minisztérium közleménye szerint Magyarország mintegy 6 milliárd forintnyi forrást nyert egy 20 petaflops kapacitású szuperszámítógép kialakításához és működtetéséhez. A Wigner Fizikai Kutatóközpont csilheberci bázisán két-három éven belül megépülő Levente a hazai kutatás-fejlesztés támogatása mellett felpörgeti az ágazatok technológiai megújítását is. A hozzájárulás a projekt értékének és öt éves működtetése költségeinek több mint harmadát fedezi. Az öt nyertesnek az Európai Unióval egyeztetve kell lebonyolítani a közbeszerzéseket. Az új HPC kapacitásnak legalább az EuroHPC forrásból finanszírozott hányadát elérhetővé kell tenniük az európai együttműködések számára.

Palkovics László technológiai és ipari miniszter az MTI által idézett közlemény szerint elmondta: „A nemzetközi szinten piacképes, újabb magyar technológiai és ipari fejlesztések alapfeltételeit teremtjük meg a nyáron részben elkészülő Komondorral, és a mostani döntéssel újtjára induló Leventével. E beruházásoknak köszönhetően a hazai szuperszámítógépes infrastruktúra összes kapacitása a jelenlegi szint ötvenszeresére nő. A kormány és az OTP együttműködése nyomán speciális képességeink egy mesterséges intelligenciára optimalizált géppel is gyarapodnak, amelynek első hardverelemeit tavasszal adtuk át. A Levente munkabírásával közel megegyező teljesítményű svájci berendezés az első huszonötbe fér be a naprakész világméretű rangsorban. Bár a fejlődés másutt is rendkívül gyors, az új kapacitásokkal a sereghajtók közül óvatos becsléssel akár a legjobb ötvenbe ugorhatunk előre. A fejlesztés jelentőségét növeli, hogy a szuperszámítógép moduláris technológiát használó felépítése a későbbiekben kvantumszámítógép csatlakoztatását is lehetővé teszi majd”.

JELENTŐS EU-FORRÁSOK

A szuperszámítástechnika kulcsszerepet tölt be a globális versenyképesség biztosításában. Az Európai Unió ezt felismerve indított nagyszabású programot a közös és tagállami HPC képességek fejlesztésére. Az EuroHPC Közös Vállalkozás jelentős forrásokkal és koordinációval segíti az infrastruktúra korszerűsítését, a technológia széles körű alkalmazását.

Német statisztikai hivatal: az EU keleti tagállamait sújtja leginkább az élelmiszerek drágulása

Az Európai Unió keleti tagállamait sújtja leginkább az élelmiszerek drágulása – mutatta ki a német szövetségi statisztikai hivatal (Destatis) egy elemzésében.

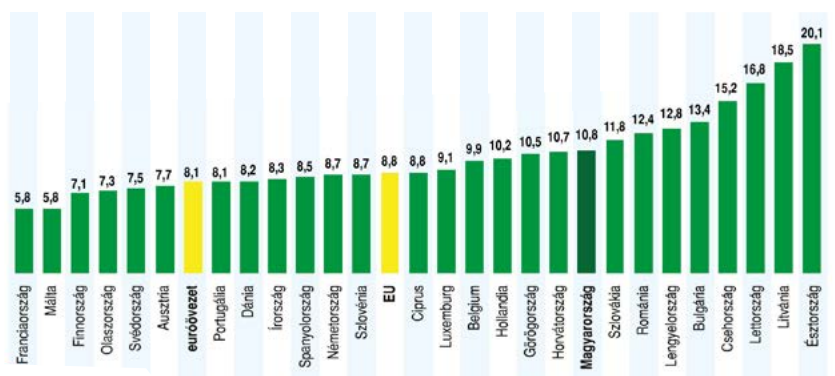
Az EU statisztikai hivatalának (Eurostat) adataira épülő összeállítás szerint az idén áprilisban Litvániában volt a legmagasabb, 22,1 százalékos az élelmiszerek árának éves szintű emelkedése. A második helyen Bulgária áll 21 százalékkal, a harmadik Lettország 17,7 százalékkal. Igen jelentős, 14 százalékos meghaladó drágulást regisztráltak Észtországban, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában is.

Az EU-s átlag 8,9 százalék volt. Átlag alatti drágulást kizárólag nyugati tagországokban mértek. Németországban például 8,5 százalékkal, Ausztriában 8,1 százalékkal, Franciaországban 4,3 százalékkal, Írországban pedig csupán 3,6 százalékkal kellett többet fizetni az élelmiszerekért áprilisban, mint egy évvel korábban.

A Destatis rámutatott: az EU keleti tagországaiban élők helyzetét súlyosbítja, hogy éppen ebben a térségben a legmagasabb az élelmiszerre fordított kiadások aránya a háztartások fogyasztásában.

Romániában például a háztartások fogyasztási kiadásainak több mint negyedét, 28,3 százalékát viszi el az élelmiszer, Lettországban pedig majdnem a negyedét, 23,4 százalékát. Hús százaléknál magasabb arányt regisztráltak Bulgáriában és Szlovákiában is.

Infláció az EU-tagállamokban (2022. május)
(a fogyasztói árak 12 havi változása, százalék)

Forrás: Eurostat, MTVA Szajnárchívum | MTI | www.mti.hu

Az EU-s átlag 15,9 százalék. A háztartási kiadások élelmiszerre fordított aránya alapján felállított sorrendben az EU-s átlag alá kerülő országok közül csupán egy fekszik a keleti térségben, Szlovénia, ahol 15,8 százalék az arány. Franciaországban 15,2 százalékot, Ausztriában 12 százalékot, Németországban 11,1 százalékot regisztráltak. A fogyasztási kiadásaik legkisebb részét, 10,8 százalékát Írországban fordítják élelmiszerre a háztartások az EU-ban a Destatis összeállítása szerint.

MAGAS ARÁNY

A Destatis rámutatott: az EU keleti tagországaiban élők helyzetét súlyosbítja, hogy éppen ebben a térségben a legmagasabb az élelmiszerre fordított kiadások aránya a háztartások fogyasztásában.

Megállapodás az egységes töltők alkalmazásáról

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsának tárgyalói megállapodtak abban, hogy 2024-től a kis- és közepes méretű hordozható elektronikus eszközök legtöbbször csak az USB Type-C típusú töltővel lesz árusítható az Európai Unióban – közölte az uniós parlament.

Az egyes elektronikus eszközökre egységes töltési megoldást megállapító ideiglenes megállapodás célja, hogy fenntarthatóbbá tegye a termékeket, csökkentse az elektronikai hulladék mennyiségét, és megkönnyítse a fogyasztók életét – idézi az Európai Parlament közleményét az MTI.

Az új szabályok értelmében 2024-től a vezetékes kábelben keresztül újratölthető mobiltelefonokat, táblagépeket, e-olvasókat, tölthető fülhallgatókat, digitális fényképezőgépeket, kézi videójáték-konzolokat és a hordozható hangszórókat gyártótól függetlenül USB Type-C porttal kell felszerelni. A laptopok tölthetőségét a hatálybalépést követő 40 hónapig kell a követelményekhez alakítani. A fogyasztóknak tehát egyetlen eszközre lesz szükségük a hordozható elektronikus eszköz legtöbbször töltéséhez, a töltők pedig alkalmazhatók lesznek új berendezések vásárlása esetén is – közölték.

A vásárlók eldönthetik majd, hogy az új elektronikus berendezéseket töltőeszközzel vagy anél-

kül kívánják-e megvásárolni. A töltési sebességet harmonizálni fogják a gyorsított támogató eszközök esetében is, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy készülékeiket ugyanolyan sebességgel töltsék fel bármely kompatibilis töltővel.

Az uniós parlament végezetül közölte, a töltők újrafelhasználását lehetővé tevő új kötelezettségek elkerülhetővé teszik a szükségtelen töltőváltást, ami uniós szinten évente akár 250 millió eurós megtakarítást jelent. A nem használt töltők évente mintegy 11 ezer tonna hulladékot tesznek ki az Európai Unióban – szól a közlemény.

VÁLTOZÁS 2024-TŐL

2024-től a vezetékes kábelben keresztül újratölthető mobiltelefonokat, táblagépeket, e-olvasókat, tölthető fülhallgatókat, digitális fényképezőgépeket, kézi videójáték-konzolokat és a hordozható hangszórókat gyártótól függetlenül USB Type-C porttal kell felszerelni.

A számok nem hazudnak

A számok tényleg nem hazudnak, csak az emberek a számok által... Vaclav Smil viszont, aki a Manitoba Egyetem „Distinguished” professzor emeritusa, (a címet az egyetem kivételesen nagy tudományos teljesítményért adja), remek ismeretgazdagító könyvet írt számokról és azok kapcsán sok összefüggésről.

A könyv borítóján ott álnak Bill Gates szavai: „Nincs még egy szerző, akinek ennyire várom a könyveit.” Gates-et ismerve jó tudni, milyen nagy és mértékadó dicséret ez. Ugyancsak Gates szavai a szerzőről: „Szigorúan a számok embere, adatokkal világít meg minden témát, amelyről ír. A polihisztor kifejezést az ilyenekre találták ki.”

E könyv alapja Vaclav Smil rendkívül sokoldalú tudása. Idézet a Wikipediából: „a Környezetvédelmi Kar professzora, interdiszciplináris munkássága felöleli az energiával, környezettel, népesedéssel, gazdasággal, történelemmel és közpolitikával foglalkozó tanulmányok széles körét. Energia , élelmészeti és környezeti kutatásait speciálisan Kína ilyen jellegű ügyeire is kiterjesztette. Negyvennél több könyv szerzője, amelyek a fentiek mellett a környezet és népességváltozással, táplálkozással, technikai innovációkkal és kockázatbecsléssel foglalkoznak. Nincs élő tudós, akinek az övénél több könyvről jelent volna meg ismertetés a Nature-ben.” (*A világelső tudományos folyóiratok egyike – OP*). Ilyen sokrétű és színes, sőt még sokrétűbb és színesebb az e kötetében sorakozó adatok és információk kincsestára.

NÉHÁNY IDÉZET A MÉLTATÁSOKBÓL:

„Talán nincs még egy akadémikus, aki számokkal festene képeket, ahogy Smil teszi. A fejlődés történetét illetően a világ egyik elsőszámú gondolkodója, és a statisztikai elemzés mestere. A kockák kockája. [E könyvvel] inspiráló és lényegre törő – arra indítja az olvasóit, hogy faggassák újra, amit igaznak tartanak ezekben a jelentőségteljes időkben. Smil küldetése, hogy fontossá tegye a tényeket, hiszen a számok nem hazudnak,

Vaclav Smil:

**A SZÁMOK
NEM HAZUDNAK**
71 dolog, amit a világról
tudni érdemes

Park Könyvkiadó, 2021

ám milyen igazságot is közvetítenek?” – The Guardian. Az alkalmazott fizika és a közpolitika harvardi professzora, David Keith tömör dicsérete: „Baromság irtó.” Ezek az idézetek a Goodreads kritikában találhatóak, szintűgy a következő összegzés: „Tele »Jé, ezt nem is tudtam!« információkkal és bámulatba ejtő, szokatlan példákkal, ez egy csodálatos összeállítás a tudománynak, a történelemnek és a bölcs szellemességnek, amely falatnyi fejezetekbe rendezve fogja át a témák széles skáláját.”

Tényleg remek, ezerszínű válogatás a világ megismerni érdemes dolgairól, az élet szinte számtalan területéről. Tudni vágyó, érdeklődő kiskamaszok kezében különösen hasznos lehet, felnőtteknek ugyanúgy (és rengeteget számít, hogy az internet végtelen és zabolátlan kazlával szemben ezek valóban hiteles adatok és információk!). A célzott keresés mellett egy olyan tudástárként is szolgál, amelyben az ember, ha csak csepp ideje is akad, tallózzgat és szórakozva okosodik.

„A kötet mindenekelőtt a tények tisztázásáról szól. Ez nem is olyan könnyű, mint amilyennek látszik...”- indít Smil, s roppant érdekes megtudnunk tőle, miért is nem az. Könyve olvastán bölcsebb és óvatosabb szemmel nézünk a statisztikákra is.

Zárjuk az idézeteket a remek, kimagasló színvonalú intellektuális ismeretterjesztő könyveiért méltán kedvelt matematika és pszichológia professzor, Mérő László véleményével: „Smil akkor is tiszteli a számokkal kifejezhető tényeket, amikor épp nem a számára leginkább rokonszenves következtetésekre vezetik. Ettől tárul fel igazán a világ érdekessége és szórakoztató sokszínűsége a könyv lapjain.”

Dr. Osman Péter